

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 18Co/35/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8116207777
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 01. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daniela Babinová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8116207777.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Daniely Babinovej a sudcov JUDr. Viery Kandrikovej a JUDr. Michala Boroňa v právnej veci žalobcu: E.. F. Z., nar.: XX.XX.XXXX, bytom A. XXXX/XX, XXX XX Q., právne zastúpený: JUDr. Ján Garaj, MBA, IČO: 43341993, so sídlom Hviezdoslavova 2, 058 01 Poprad 1 proti žalovanému: PROGRES - Pozemné stavby, a.s., IČO: 00605921, so sídlom Masarykova 16, 080 01 Prešov, o vydanie bezdôvodného obohatenia, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov č. k. 9C/126/2016-212 zo dňa 01.06.2020, jednohlasne takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Stranám sporu nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie rozhodol nasledovne:

Žalobu zamieťa.

Žalovanému náhradu trov konania nepriznáva.

Žalobca je povinný zaplatiť znalcovi E. náhradu trov znaleckého dokazovania v rozsahu 100 %, a to do 3 dní odo dňa právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o výške týchto trov.

2. Svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 230, § 166 ods. 1, § 194 ods. 1, § 74 ods. 2, § 228 ods. 1 CSP, § 6 ods. 1 a § 22 ods. 1 z. č. 135/1961 Zb. Výrok o trovách konania odôvodnil § 251, § 255 ods. 1, § 257 a § 262 ods. 1 CSP.

3. V dôvodoch rozhodnutia uviedol, že jednak sa zaoberal námietkou právoplatne rozsúdenej veci, ktorú vzniesol žalovaný v priebehu konania, kde neuznal túto námietku, keďže v konaní vedenom pred Okresným súdom v Prešove pod sp. zn. 15C/10/2014 išlo o zaplatenie odplaty za užívanie spoluvlastníckeho podielu za obdobie od 23.01.2012 do 22.01.2014. V konaní vedenom pod sp. zn. 9C/126/2016 išlo o odplatu za užívanie spoluvlastníckeho podielu žalovaným v období od 23.01.2014 do 15.04.2016. Súd prvej inštancie spojil na spoločné konanie aj nárok žalobcu z rovnakého titulu užívania spoluvlastníckeho podielu za obdobie 13.09.2016 až 13.09.2018, ktorá bola vedená pod sp. zn. 9C/40/2018 uviedol, že tieto dva nároky spája na spoločné konanie, ktoré bude ďalej konané pod sp. zn. 9C/126/2016. Poukázal na to, že vo vzťahu k náhrade za užívanie, resp. posudzovanie charakteru pozemných komunikácií z hľadiska existencie veci samotnej, došlo za posledných 25 rokov k značnému posunu právneho posúdenia. Vychádzal v tejto súvislosti z rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej republiky 22Cdo/2378/2016, Vrchného súdu v Prahe 3Cdo/40/93, Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 5As/62/2008, Ústavného súdu Českej republiky III. ÚS 2280/18 a ďalších, ktoré cituje na str. 5, 6 svojho rozhodnutia. Otázka, či stavba komunikácie je alebo nie je samostatnou vecou je otázkou

právnou, jej riešenie tak patrí súdu, preto od znalca súd požadoval riešenie otázky, či v prejednávanej veci je komunikácia spojená so zemou pevným základom a či bolo potrebné upraviť jej podklad. Zo znaleckého posudku č. 17/2020 vyplynulo, že predmetná komunikácia bola vybudovaná na upravenom podklade a je pevne spojená so zemou. Zároveň z fotografie vyplýva, že je po stranách ohraničená chodníkmi alebo samotnými budovami. Z tohto posudku nemá súd prvej inštancie pochybnosti o tom, že posudzovaná komunikácia je stavbou - samostatnou vecou v zmysle Občianskeho zákonníka a nie je možné v zmysle vyššie citovanej judikatúry odstrániť ju bez jej zničenía. Preto nemožno komunikáciu žiadnym spôsobom porovnať s jednoduchou úpravou povrchu ako je antuka, škvara alebo voľne položené panely. Vzhľadom na uvedený záver tak súd žalobu zamietol, pretože užívaný nie je pozemok, ale samostatná vec, stavba na ňom, čo predmetom konania nebolo. Súd nepripustil zmenu žaloby urobenú na pojednávaní dňa 01.06.2020, keďže tak žalobca mohol urobiť písomne po doručení znaleckého posudku a čo by znamenalo aj zmenu predmetu konania a potrebu odročenia pojednávania. Tým by došlo k predĺženiu konania, predmetom dokazovania by musel byť charakter komunikácie, či je verejná alebo neverejná. V konaní nebolo vykonané dokazovanie, kto je vlastníkom komunikácie. Preto toto považoval za nevhodné. Zmena žaloby vo forme nového nároku by nemala vplyv ani na uplynutú dobu premlčania pre tento nový nárok, a teda žalobca môže podať žalobu novú, s novým predmetom konania bez toho, aby boli jeho práva poškodené alebo obmedzené. Čo sa týka námietky žalobcu k znaleckému posudku, tento mu bol doručený 17.04.2020. Bola žalobcovi poskytnutá lehota 20 dní a aj žalovanému, aby sa k tomuto vyjadril. Poukázal na ustanovenia predpisu č. 62/2020, o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby Covid - 19 s poukazom na to, že nedošlo tak v čase od účinnosti tohto zákona do 30.04.2020 k uplynutiu lehôt. Preto procesná lehota začala plynúť od 01.05.2020 a uplynula 20.05.2020. V tejto lehote sa žalobca nevyjadril a následne zvolil procesnú taktiku tak, že sa vyjadril v deň pojednávania 01.06.2020. Túto však taktiku súd prvej inštancie neakceptoval z citovaných ust. § 149 a § 153 ods. 1 CSP. Záverom uviedol, že nárok medzi stranami sporu je v tom, že žalobca sa nepodieľa na výťažku z výberu parkovného. Oprávnenosť vyberať parkovné predmetom konania však nie je, ako vyplynulo z tvrdení žalovaného, areál, v ktorom sa nachádza sporná parcela bol v minulosti voľne verejnosti prístupný. K zmene došlo až na prelome tisícročia, keď došlo k jeho uzavretiu bránou a výberom parkovného. Podľa názoru súdu prvej inštancie stavba na spornej parcele má vzhľadom na nevyhnutný charakter prístupu k stavbám povahu účelovej komunikácie podľa § 22 ods. 1 CSP. To, či po spornej účelovej komunikácii bol dodržaný postup jej zmeny z verejnej na neverejnú presahuje predmet tohto konania.

4. O trovách konania bolo rozhodnuté v zmysle procesných ustanovení s tým, že hoci žalovaný bol úspešný, nárok na náhradu trov konania mu nepriznal, pretože bola žaloba zamietnutá z iných dôvodov, akých sa domáhal tento neúspešný žalobca samotný žalovaný. Rovnako zo spisu žalovanému žiadne trovy konania nevyplývali, a preto bolo potrebné rozhodnúť tak, ako uviedol vo výroku, vo vzťahu k náhrade trov znalcovi, zaviazal ho zaplatiť tieto trovy neúspešnému účastníkovi, teda žalobcovi.

5. Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie žalobca. Poukázal na to, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a aj k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci. Súd prvej inštancie totiž vyslovil svoj názor, že je potrebné skúmať, či hmota asfaltu je súčasťou parcely č. C KN XXXX/X, k. ú. Q., zapísaná na LV č. XXXX alebo sa jedná o samostatnú stavbu. Zároveň sa rozhodol pribrať do konania znalca, avšak neuviedol z akého odboru a aké otázky majú byť znalcovi položené. Z toho vyplýva, že súd prvej inštancie sám pre seba vykonal dôkaz, čím porušil ustanovenia civilného procesu a zásady, na ktorom je civilný proces postavený. Tento však mohol žalobca pochopiť až zo samotného rozsudku a tam uvedeného myšlienkového pochodu súdu prvej inštancie. Namieta tiež, že súd prvej inštancie vychádzal predovšetkým zo zahraničnej judikatúry, tzv. českej staršej judikatúry, čo možno považovať za stavbu a čo nie je možné považovať za stavbu. Žalobca sa pritom domnieva, že súd prvej inštancie je viazaný Ústavou, zákonmi a podzákonnými normami platnými na území SR. Je potrebné vychádzať aj z intabulačného princípu, teda vychádzať z evidencie nehnuteľnosti ako táto konkrétna je zapísaná v evidencii nehnuteľností, či ide o súkromnoprávny alebo verejnoprávny charakter. Nemožno pripustiť, aby taká okolnosť, týkajúca sa vlastníctva ku konkrétnej nehnuteľnosti istého charakteru bola závislá len od laického úsudku všeobecného súdu. Okresný súd, ako súd prvej inštancie, bez akejkoľvek právomoci vstúpil do rozhodovacej činnosti stavebných úradov. Sám rozhodol, že zemský povrch nie je zemským povrchom, ale má charakter samostatnej stavby. Nie je možné, aby takáto okolnosť vystála bez toho, aby kompetentný stavebný úrad mal

vedomosť o takýchto záveroch alebo že by nemohol prijať alebo prijal nejaké rozhodnutia, týkajúce sa charakteru tejto nehnuteľnosti ako samostatnej stavby - pozemnej komunikácie. Ani jednému z účastníkov sporu takáto samostatnosť veci nevyplývala napriek tomu, že žalobca je stavebný inžinier, disponuje vyššou ako priemernou znalosťou technických a právnych noriem na úseku stavebníctva, rovnako žalobca je zastúpený riaditeľom Pozemných stavieb, ktoré tento areál staval. Žalobca chce uviesť, že závery súdu prvej inštancie o samostatnej veci ako povrchu na pozemku, ktorý vlastní strany sporu, nie je správny. Takýto spevnený charakter asfaltovým povrchom mal nehnuteľnosť už v čase kúpy podielu na nej žalobcom, čo vyplýva z kúpnej zmluvy. K nijakej zmene nedošlo, navyše nehnuteľnosť slúži ako prístup k viacerým objektom a inštitúciám, medzi iným aj Okresnej a Krajskej prokuratúry v Q. kde sa konajú služobné porady, na ktorých sa zúčastňuje aj príslušníci Okresného a Krajského dopravného inšpektorátu a nedospeli k záveru, že ide o pozemnú komunikáciu, ktorú je potrebné nejakým spôsobom označiť, legalizovať. Nebola zistená nijaká samostatná projektová dokumentácia. Nemožno prijať týmto ani rozhodovaciu činnosť súdu, ktorá použila výklad cudzoštátneho účelovo vyňatého rozhodnutia v praxi slovenských súdov. Charakter stavby rozhodol súd prvej inštancie bez deklaratórneho či konštitutívneho výroku iného štátneho orgánu o existencii samostatnej stavby. Citované rozhodnutia českej judikatúry boli vydané v dobe, ktorá predstavovala stav rozvratu práva a morálky v postkomunistických spoločnostiach. V kontinentálnom právnom systéme totiž je sudca iba ústami zákona a nie je jeho tvorcom ako je to v podmienkach angloamerického právneho systému. Súd prvej inštancie nepripustil zmenu žaloby napriek tomu, že žalobca o to požiadal a takéto rozhodnutie je ukážkou arbitrárneho postupu súdu s tým, že na jednej strane vedel s určitosťou určiť, že sa jedná o stavbu, avšak ďalšie prejudiciálne určenie o tom, či ide o komunikáciu verejnú, neverejnú alebo ide o vec, ktorá patrí niekomu alebo nikomu, prekročilo možnosti úvah prvostupňového súdu. Ak by žalobca nepodal odvolanie z takto odôvodneného rozhodnutia, by nemohli ani účastníci konania, ani spoluvlastníci pozemku, ktorý je predmetom sporu, medzi ktorými je aj Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, prípadne iná tretia osoba vyvodiť, o aký druh stavby sa jedná, podľa akého právneho predpisu majú všetky dotknuté osoby a orgány ďalej postupovať a ktoré určitým alebo domnelým vlastníkom takejto stavby, v neposlednom rade z hľadiska východnej funkcie odôvodnení súdnych rozhodnutí by nebolo žiadnej osobe zrejme, po prečítaní tohto rozhodnutia, kto je aktívne a pasívne vecne legitimovaný v tomto spore na určení alebo plnení akýchkoľvek nárokov vyplývajúcich z uvedenej stavby. Podstatou posúdenia je tá okolnosť, že v roku 2005 bola uzavretá kúpna zmluva, ktorej predmetom bol sporný pozemok, aj k spevneným asfaltovým plochám. Preto žalobca sa domnieva, že otázka spoluvlastníctva z jeho strany je daná a v tejto súvislosti citoval rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 10Sžo/61/2016, o otázke asfaltovej plochy a jej charakteru, prípadne jej posudzovania z právneho hľadiska. Preto rozhodnutie súdu prvej inštancie malo vychádzať už z tejto okolnosti vyplývajúcej z kúpnej zmluvy. Súd prvej inštancie sa uchýlil k stotožneniu sa so závermi znaleckého posudku a bez ďalších dôkazov uviedol svoje závery o samostatnosti stavby, nachádzajúcej sa na spornej parcele. Zároveň tiež žalobcovi nebolo umožnené vyjadriť sa k okolnostiam, ktoré tvrdila strana žalovaná. Súd prvej inštancie zamietol zmenu žaloby z dôvodu hospodárnosti, ale podľa názoru žalobcu bolo možné spoľahlivo a reálne došetriť a rozhodnúť vo veci až po vyčerpávaní dokazovaní. Preto navrhol zrušiť rozhodnutie súdu prvej inštancie a vec vrátiť na ďalšie prejednanie.

6. K odvolaniu žalobcu vyjadril sa žalovaný. Tento predovšetkým zdôraznil, že spoluvlastníci nehnuteľnosti sa dohodli už v roku 2000 na spôsobe užívania spoločnej nehnuteľnosti a táto dohoda platí až doteraz, nezmenila sa ani od rozhodnutia vo veci vedenej na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 15C/10/2014. Podľa názoru žalovaného je rozhodnuté o veci už rozhodnutím 15C/10/2014. Odvtedy sa situácia nezmenila, preto aj súd v konaní bol viazaný predošlým už predchádzajúcim rozhodnutím, ale aj závermi, ktoré tam boli prijaté. List vlastníctva svedčí o týchto skutočnostiach a z tohto dôvodu odvolanie žalobcu nepovažuje za dôvodné. Pokiaľ bolo už raz rozhodnuté v občianskoprávnom konaní o určitej otázke po hmotnoprávnej stránke vzťahu účastníkov, je súd v inom konaní, v ktorom má tú istú otázku posúdiť ako predbežnú, viazaný skorším rozhodnutím. Preto žalovaný má za to, že je potrebné vychádzať z rozhodnutia vedeného na Okresnom súde v Prešove pod sp. zn. 15C/10/2014. Okrem toho stále zastáva ten názor, že malo by dôjsť k zastaveniu konania vzhľadom k tomu, že už je tu prekážka rozsúdenej veci.

7. Dodatkom z 22.02.2021 žalovaný naďalej trval na tom, že je potrebné vo veci zastaviť konanie, keďže o nej už o predmete sporu bolo rozhodnuté. Opakovane toto doručil odvolaciemu súdu aj 20.09.2021.

8. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací podľa ust. § 34 CSP prejednal rozhodnutie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad uvedených v ust. § 378, § 379, § 380 CSP a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné, hoci odvolací súd postupom podľa ust. § 382 CSP vec právne inak posúdil.

9. Z obsahu spisu nateraz vyplýva, že parcela KNC č. XXXX/X je v spoluvlastníctve žalobcu v rozsahu XX/XX a v spoluvlastníctve žalovaného v rozsahu X/X. Rovnako medzi stranami sporu bolo nesporné, že parcela funguje nielen ako nevyhnutný prejazd k jednotlivým stavbám ale aj ako parkovisko. Žalobca rovnako kúpnu zmluvou, ktorou nadobudol spoluvlastnícky podiel preukázal, že nadobudol aj „spevnené plochy“ asfaltové plochy atď. na kupovanej nehnuteľnosti.

10. Zo znaleckého posudku č. XX/XXXX vyplynulo, že predmetná komunikácia bola vybudovaná na upravenom podklade a je pevne spojená so zemou. Z fotografií vyplýva, že je po stranách ohraničená chodníkmi alebo samotnými budovami.

11. Odvolacie konanie z dispozičnej zásady vplyva, že odvolací súd vec prejednal v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením v rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ neobmedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanovil medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

12. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdi relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym právnym posúdením, to či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne v úplnosti aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, a to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd SR II. ÚS 78/05).

13. Žalobca sa podanou žalobou domáhal určenia, že mu patrí právo na vydanie bezdôvodného obohatenia za užívanie jeho podielu na nehnuteľnosti bez právneho dôvodu žalovaným a to konkrétne: pozemok reg. KN - C, parc. č. XXXX/X zastavané plochy a nádvorie vo výmere 21.159 m² v k. ú. Q., obec Q., okres Q., zapísaného na LV č. XXXX za obdobie od 23.01.2014 do 13.09.2018. Súd 1. inštancie zamietol žalobu žalobcu na tom skutkovom základe, že predmetom konania bolo vydanie bezdôvodného obohatenia za užívanie pozemku, zatiaľ čo komunikácia na pozemku, je vecou samostatnou a táto nebola predmetom žaloby (teda nie je užívaný samotný pozemok, ale účelová komunikácia).

14. Súd 1. inštancie vykonal dokazovanie, v rámci ktorého vykonal znalecké dokazovanie so zameraním sa na posúdenie, či asfaltová plocha na pozemku je samostatnou vecou s upraveným podkladom pod komunikáciou a charakterom technológie akou komunikácia bola postavená. Nárok žalobcu súd 1. inštancie posúdil v zmysle ustanovení z. č. 135/1961 Zb. (ďalej len Cestný zákon).

15. Podľa ust. § 382 CSP ak má odvolací súd za to, že sa na vec vzťahuje ustanovenie všeobecne záväzného právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní veci nebolo použité a je pre rozhodnutie veci rozhodujúce, vyzve strany, aby sa k možnému použitiu tohto ustanovenia vyjadrili. V stanovenej lehote odvolaciemu súdu vyjadrenia neboli doručené.

16. Žalobca uplatnil nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia ako podielový spoluvlastník nehnuteľnosti opísanej v petite žaloby v podiele XX/XX. Svoje vlastníctvo nadobudol kúpnu zmluvou zo dňa 10.03.2005 (dôkaz na č.l. 124), z ktorej medzi iným vyplýva predmet kúpy, vymedzený v čl. IV zmluvy - nielen pozemok reg. KN - C, parc. č. XXXX/X - zastavané plochy a nádvorie....., ale aj spevnené, asfaltové plochy atď. (kúpna zmluva je súčasťou spisu). Obe strany sporu vo svojich výpovediach zhodne uviedli, že asfaltové plochy boli realizované ešte ich právnym predchodcom, Pozemnými stavbami, š.p. a teda existovali na pozemku v čase nimi nadobudnutých podielov, vrátane komunikácie, , čo sa však doteraz nepremietlo v zápisoch katastra nehnuteľnosti. Pasportizácia komunikácie bola v záujme všetkých podielových spoluvlastníkov, ktorá však doteraz neprebehla a v katastri nehnuteľnosti je zapísaná parcela č. KN C parc. č. XXXX/X ako: zastavané plochy a nádvorie vo výmere 21.159 m². Potom označenie predmetu žaloby tak, ako ju podal žalobca bolo legitímne,

vychádzajúc z predložených listinných dôkazov - listu vlastníctva č. XXXX, k. ú. Q. a kúpnej zmluvy o nadobudnutí svojho podielového spoluvlastníctva.

17. Strany sporu argumentovali a predložili dôkazy v podstate v rovnakom rozsahu ako v predchádzajúcom konaní na Okresnom súde v Prešove sp. zn. 15 C/10/2014 a v konaní pred Krajským súdom v Prešove sp. zn. 7Co/62/2016. Navyiac súd 1. inštancie vykonal dôkaz v podobe znaleckého posudku, (na návrh žalobcu - vid' pojednávanie z 03.10.2019). Znalec dospel k záveru, že na parcele KN C č. 3926/3 sa nachádza pevne so zemou spojená komunikácia.

18. Uznesenie o pribratí znalca a uložených otázkach bolo doručené žalobcovi dňa 06.12.2019 a žalobca žiadnym spôsobom nenamietal v odvolaní vytýkané skutočnosti.(o nesprávne položených otázkach a nesprávnom výbere znalca) V konečnom dôsledku sa súd 1. inštancie s týmito námietkami žalobcu vysporiadal v bode 8. rozsudku a v tomto smere sa aj odvolací plne stotožňuje s odôvodnením súdu 1. inštancie.

19. Odvolávanie sa súdu prvej inštancie na judikatúru Českej republiky (Najvyššieho súdu a Ústavného súdu ČR) nie je žiadnym porušením integrity rozhodnutia, ktoré bolo vydané všeobecným súdom na území Slovenskej republiky. Ide o legitímny postup, v ktorom konajúci súd reagoval na právnu problematiku, ktorú považoval za najviac sa približujúcu k predmetu sporu. V konečnom dôsledku právna úprava Českej a Slovenskej republiky historicky pramení z rovnakého právneho základu.

20. K otázke nepripustenia zmeny žaloby poukazuje na ust. § 142 ods. 1, 2, § 143 ods. 1, 2, 3 a § 357 CSP, z ktorých ustanovení vyplýva, že o zmene žaloby rozhoduje súd a proti nepripustení zmeny žaloby nie je odvolanie prípustné. Navyiac odvolací súd posúdil vec podľa iných ustanovení zákona, preto ani pripustenie zmeny žaloby v kontexte právnych záverov odvolacieho súdu, by na rozhodnutí vo veci samej neznamenalo taký právny význam, ako to namieta v odvolaní žalobcu.

21. Odvolací súd po oboznámení sa s obsahom spisu, všetkými dôkazmi, ktoré sa tam nachádzali, dospel k záveru, že za daného stavu nie je potrebný odklon od predchádzajúceho rozhodnutia súdu 1. inštancie sp. zn. 15C/10/2014 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove 7Co/62/2016, za situácie, že podstata sporu a strany sporu sú totožné (zmenilo sa len časové obdobie nároku žalobcu).

22. Ust. § 139 ods. 2 OZ umožňuje spoluvlastníkom rozhodovať o hospodárení so spoločnou vecou väčšinou počítanou podľa veľkosti podielov. Toto ustanovenie nepredpisuje žiadnu osobitnú procedúru ani uskutočnenie formálneho hlasovacieho aktu a pre rozhodnutie samé nepredpisuje žiadnu obligatórnu formu, ani výslovne nedefinuje jeho náležitosti. Uvedené zákonné ustanovenie predpokladá, že proces vytvárania kolektívnej vôle spoluvlastníkov nebude len záležitosťou niektorého spoluvlastníka, a že sa na procese prijímania rozhodnutia zúčastnia všetci spoluvlastníci. To v plnom rozsahu platí aj v prípade spoluvlastníckeho vzťahu, v ktorom veľkosť spoluvlastníckeho podielu zabezpečuje určitému spoluvlastníkovi také dominantné postavenie, ktoré mu pri rozhodovaní napokon vždy umožní presadiť svoju vôľu, aj proti vôli ostatných spoluvlastníkov.

23. V danom prípade predmetom konania je nárok žalobcu uplatnený proti žalovanému z titulu bezdôvodného obohatenia za užívanie nehnuteľnosti nad rozsah jeho spoluvlastníckeho podielu. Obsahom spoluvlastníckeho právneho vzťahu vyplývajúceho z ust. § 137 ods. 1 OZ, sú práva a povinnosti, na ktorých sa spoluvlastníci podieľajú, pričom ideálnu mieru tejto účasti každého spoluvlastníka vyjadruje spoluvlastnícky podiel. Z právnych úkonov týkajúcich sa spoločnej veci sú v zmysle ust. § 139 ods. 1 OZ oprávnení a povinní všetci spoluvlastníci spoločne a nerozdielne. Ust. § 139 ods. 1 OZ upravuje práva a povinnosti spoluvlastníkov týkajúce sa celej veci voči tretím osobám. Právne úkony ohľadom celej veci zakladajú solidárne práva a záväzky pre všetkých účastníkov spoluvlastníckeho vzťahu. To znamená, že každý zo spoluvlastníkov môže požadovať, aby mu škodca nahradil celú škodu na spoločnej veci a naopak, zo záväzku týkajúceho sa spoločnej veci, môže veriteľ požadovať celé plnenie od ktoréhokoľvek spoluvlastníka. Pri právach a povinnostiach medzi spoluvlastníkmi navzájom, takáto solidarita nie je daná.

24. Ak žalobca tvrdí, že žalovaný užíva nehnuteľnosť nad rámec svojho spoluvlastníckeho podielu bez akejkoľvek riadne uzatvorenej dohody všetkých spoluvlastníkov, resp. bez prijatia rozhodnutia

spoluvlastníkov o hospodárení so spoločnou vecou, je na ňom, aby tieto svoje tvrdenia hodnoverným spôsobom preukázal.

25. V tejto súvislosti je potrebné poukázať na ust. § 153 a nasl. CSP, podľa ktorého sú účastníci povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení.

26. Cieľom dôkaznej povinnosti, vychádzajúc z vyššie uvedeného ustanovenia, bolo unesenie dôkazného bremena v rozsahu, v ktorom dôkazné bremeno spočívalo na účastníkovi konania, bez ohľadu na jeho procesné postavenie. Nesplnenie dôkaznej povinnosti prinášalo so sebou také rozhodnutie súdu, ktoré vychádzalo zo skutkového základu zisteného z dôkazov navrhnutých účastníkom v opačnom procesnom postavení, než je účastník, ktorý nesplnil alebo nedostatočne splnil svoju dôkaznú povinnosť. Splnenie dôkaznej povinnosti neznamena automaticky unesenie dôkazného bremena. Dôkazným bremenom v spojitosti s dôkaznou povinnosťou sa rozumie zodpovednosť účastníka za výsledok konania, ktorý závisí od zistení z navrhnutých a vykonaných dôkazov. V praxi môžu navrhnuté dôkazy vyznieť ako nepoužiteľné zdroje informácií vo vzťahu k uplatnenej súdnej ochrane, bez zreteľa na procesné postavenie účastníka. Zmysel uplatňovania dôkazného bremena spočíva v zabezpečení reálneho uplatnenia základného práva na súdnu ochranu aj v prípadoch, v ktorých sa vykonajú všetky navrhnuté dôkazy, prípadne výnimočne aj iné, než navrhnuté dôkazy a súd napriek tomu nemá jednoznačný skutkový základ pre svoje rozhodnutie. V takom prípade musí rozhodnúť v situácii dôkaznej núdze, ktorej dopad pričíta tomu účastníkovi, na ktorom predovšetkým podľa predpisov hmotného práva leží dôkazné bremeno, t.j. zodpovednosť za preukázanie skutočností významných z hľadiska hmotného práva.

27. V konaní nebolo právne významným spôsobom preukázané, aby to bol žalovaný, ktorý nad rámec svojho spoluvlastníckeho podielu užíva na úkor žalobcu parc. č. XXXX/X, zapísanú na LV č. XXXX kat. úz. Q.. Z predložených listinných dôkazov nateraz vyplynulo, že spornú parcelu užíva viacero podielových spoluvlastníkov, (ktorí nevstupujú ako strany sporu), nebolo možné dospieť k tvrdenej skutočnosti, že práve žalovaný nadužíva podiel žalobcu, preto bolo rozhodnutie súdu prvej inštancie po vecnej stránke - zamietnutie žaloby, správne.

28. To, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu, jednoznačne vyplýva z ustálenej judikatúry ESLP. Judikatúra tohto súdu však nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Zodpovedané majú byť len tie otázky, ktoré majú pre vec zásadný význam, prípadne dostatočne objasnený skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu, uvádzaných účastníkmi konania (Ruiz Tória c. Španielsko z 09.12.1994, séria A č. 303-A, str. 12, § 29). Ústavný súd SR vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky, súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takémuto uplatneniu. S poukazom na vyššie uvedené odvolací súd nepovažoval za potrebné vyjadriť sa k ostatným dôvodom odvolania, nakoľko tieto pre rozhodnutie vo veci samej boli bez významu.

29. Vzhľadom na uvedené, odvolací súd postupom vyplývajúcim z ust. § 387 ods. 1 CSP rozsudok potvrdil s poukazom na odlišné právne posúdenie veci odvolacím súdom, ale v zhode s predchádzajúcim rozhodnutím v totožnej veci (viď bod 18.) rozsudku, ktorý záver je stranám sporu známy a nemôže byť prekvapivý.

30. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP. Dôvodom takéhoto rozhodnutia bola skutočnosť, že žalovanému v súvislosti s odvolacím konaním žiadne trovy nevznikli.

31. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolaťel musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).